

Tres reis del piano vinguts d'Orient actuen aquest mes de març a Barcelona

NOTA: El concert de la pianista Yuja Wang previst per al 9 de març de 2020 al Palau de la Música Catalana ha estat ajornat per indisposició de l'artista.

No deixa de ser casual que en el decurs del mes de març a Barcelona actuïn tres dels pianistes asiàtics de més renom internacional, tres artistes que omplen escenaris; dos dels quals, com són Yuja Wang i Lang Lang (Palau de la Música, 21 de març), es veuen envoltats d'un entorn mediàtic inqüestionable, i als quals ara cal sumar el darrer guanyador del Concurs Chopin de Varsòvia, el sud-coreà Seong Jin Cho (L'Auditori, 28 i 29 de març).

Les darreres setmanes Barcelona ha pogut escoltar Kissin en un recital memorable dedicat a Beethoven; Sokolov per tretzè any consecutiu; Melnikov, que el dia 4 de març ofería un recital monogràficament dedicat als *Preludis* de Debussy, i en pocs dies també podrà escoltar Konnov, brillant guanyador de la darrera edició del Concurs Maria Canals. Talents als quals cal afegir, entre altres il·lustres pianistes amb recents i memorables actuacions a la ciutat: Leonskaja, amb un Schubert sublim; Buchbinder, amb la integral concertística beethoveniana, o la dels extraordinaris intèrprets de música barroca francesa Justin Taylor al clavecí i Alexandre Tharaud al piano. Una plèiade d'artistes que confegeixen un any pianístic excepcional i que en el decurs de la darrera setmana de març culminarà amb el Concurs Maria Canals, certamen del qual Konnov s'ha convertit en un dels guanyadors amb un futur més prometedor, tot despuntant entre uns guardonats que -amb l'excepció de Martina Filjak l'any 2008- no han tingut una presència continuada dins l'elit dels grans escenaris internacionals.

Ara el pianisme vingut de l'Orient en prendrà el relleu, amb una generació encapçalada per Lang Lang i Yuja Wang, però sense oblidar l'extraordinari Yun Di Li (1982), guanyador del Concurs Chopin de

Varsòvia l'any 2010, o Haochen Zang (Xangai, 1990), medalla d'or al Concurs Van Cliburn; constitueixen, sens dubte, una plèiade excepcional.

Els motius d'aquesta presència tan rellevant de pianistes orientals al panorama internacional no és fruit de la casualitat. Tots ells són nascuts coincidint amb una etapa de creixement econòmic i política d'obertura, anys després de la Revolució Cultural. En aquell període sinistre també per a la música (1966-1976) a la Xina es va eliminar el repertori musical occidental i es va conduir a l'ostracisme, en el millor dels casos -en d'altres a la tortura i al suïcidi- aquella generació de músics "contaminats" que només podien tocar un repertori encapçalat pel *Concert del riu Groc per a piano i orquestra* -obra inspirada en la *Cantata del riu Groc* de Hsieng Hsing Hai i que va sorgir fruit d'una adaptació de la Societat Filharmònica Central de Pequín-, essent obligats a allunyar-se de tota influència nociva estrangera. Anys de penúria per als músics clàssics xinesos que, a partir del creixement econòmic pràcticament exponencial -iniciat l'any 1978 amb el reformista Deng Xiaoping al poder-, van poder tornar a apropar-se a un repertori fins llavors defenestrat. Res millor que visionar l'extraordinària pel·lícula i reportatge *De Mao a Mozart*, en què l'inoblidable Isaac Stern va ser convidat l'any 1979 a la Xina i va poder copsar el xoc cultural i tenir una justa perspectiva de l'inici d'un nou punt de partida per a la música clàssica al país de l'Orient.

Lang Lang. © Philip Glaser

El treball desmesurat en l'estudi aplicat als nens des de la infància (més d'un pedagog de piano ha bromejat dient que el secret està en el fet que els nens xinesos estudien 28 hores al dia), la rigorosa mentalitat oriental, el suport familiar absolut d'uns pares sotmesos a la política de "fill únic" que disposaven d'una situació econòmica benestant

que els permetia mirar el model occidental, ajuden a escriure una història que a partir d'aquell moment ja és del tot sabuda. Després del 1976 calia pràcticament partir de zero. Els esdeveniments polítics internacionals (caiguda del Mur, desintegració de l'URSS...) i l'arribada de les noves tecnologies no van ser tampoc alienes a aquesta nova etapa d'obertura per al piano a la Xina. El diari xinès «Xina Daily», editat a Pequín, el 19 de març de 2019 inclou unes declaracions del cap de finances de la companyia Steinway & Sons, Benjamin Steiner: *“L'any 2018 hi havia aproximadament 50 milions de nens xinesos aprenent a tocar un instrument, i el piano era una de les opcions més populars [...]. Entre 30 i 40 milions de nens a la Xina van a classe de piano, en comparació amb els menys de 10 milions que ho fan a la resta de la món”*. I part d'aquest èxit, aquest *baby boom* pianístic cal atribuir-lo també a Lang Lang (1982) i Yuja Wang (1987). Ambdós sotmesos des de molt petits a una disciplina estricta: del tot coneguda és la relació de Lang Lang amb els seus pares –*“El meu pare em va dir que em suïcidés, ja que no estudiava prou”*–, en contraposició amb el tracte afectuós que rebia de la mare. Ambdós formats al Conservatori Central de Pequín i també al Curtis Institute de Nova York, ambdós alumnes del mateix mestre –Gary Graffman (1928), professor també de Haochen Zang, deixeble de Rudolf Serkin i, en moltes ocasions, aconsellat per Horowitz. Malgrat tantes coincidències, i com ha declarat en nombroses ocasions, Yuja Wang *“està farta”* de preguntes periodístiques sobre la seva comparació amb Lang Lang. Pianisme mediàtic per a molts, sustentat en una tècnica infal·lible, amb un gust infinit per les noves tecnologies i domini de tot el que envolta la premsa en el cas de Lang Lang; per uns vestits que trenquen motlles, per una mirada constant a la modernitat, com una veritable estrella del rock en el cas de Yuja Wang..., però darrere de tot apareix un esforç del qual ha emergit un talent inqüestionable que fa que actuació rere actuació, tant Yuja Wang com Lang Lang –ja recuperat de la tendinitis que l'ha mantingut apartat dels escenaris un any i mig– omplin les sales de concerts i hi atreguin, a més, un públic jove del qual cada vegada estem més necessitats.

Ara Lang Lang entrarà en l'univers de les *Variacions Goldberg* –quelcom que *a priori* semblaria estar als antípodes del seu estil– i Yuja Wang oferirà una retrospectiva per diferents estils i autors amb un recital eclèctic ja interpretat en diferents ciutats del món i en què no mancarà música de Mompou.

Seong Jin Cho. © Harald Hoffmann/DG

I el cas de l'encara no tan famós Seong Jin Cho, deixeble de Michel Béroff al Conservatori de París, resulta idènticament paradigmàtic. La seva actuació a l'Hospitalet de l'Infant i un dia després al Palau de la Música el juny del 2019 –de la qual ja ens vàrem fer ressò des de la «Revista Musical Catalana»–, constata una trajectòria forjada amb treball i èxits constants. El seu salt a la fama es va produir en proclamar-se guanyador de la darrera edició del Concurs Chopin –any 2015– després que amb només disset anys va obtenir la medalla de bronze al Concurs Txaikovski de Moscou, un fet –aquest darrer– només assolit en una edat tan jove per Grigory Sokolov. Ha actuat sota les ordres de Lorin Maazel, Valery Gergiev, Myung-Whun Chung..., ha fet gires per Alemanya, Rússia, la Xina, Israel, els Estats Units, i acumula una col·lecció de premis en concursos internacionals que avalen el talent d'un pianista que a final de març escoltarem a L'Auditori oferint el *Concert per a piano núm. 2* de Liszt sota les ordres de Gergiev.

Pianistes

tots ells d'una generació que explica la globalització pianística i a la qual caldria sumar noms com els de Zhu Xiao-Mei –una supervivent de la Revolució Cultural: cinc anys reclosa a un camp de “reeducació”, i que ha fet de Bach el seu cavall de batalla–, Yunjie Chen –format als Estats Units i professor al Conservatori de Pequín– o Cheng Zhang –que va guanyar l'exigent Concurs Clara Haskil l'any 2011–, extrets d'un llarguíssim etcètera que promet créixer de manera exponencial.

Ara toca gaudir del talent d'aquests tres artistes vinguts de l'Orient, d'un talent inqüestionable i representants d'una cada cop més afermada globalització artística.

Imatge destacada: Yuja Wang. © Kirk Edwards